

Schoolplan 2012 – 2016

Scholengemeenschap Lelystad

Scholengemeenschap Lelystad
Kofschip 1
8223 EZ Lelystad

SCHOOLPLAN SGL 2012 – 2016

Inleiding

Hierbij presenteren wij het schoolplan van de Scholengemeenschap Lelystad. Het geeft een omschrijving van het onderwijskundig beleid, personeelsbeleid en de inrichting van de kwaliteitszorg van de SGL. Daarnaast wil het een helder beeld geven van de ambities van de school voor de komende vier jaren.

Het schoolplan is een levend, ontwikkelingsgericht instrument bedoeld om de onderwijskwaliteit te waarborgen. Daarnaast is het voor de onderwijsinspectie een instrument voor het toezicht. In het schoolplan komen de ambities op verschillende beleidsterreinen en hun samenhang tot uiting.

Het is geen statisch document: het onderwijs is dynamisch en de komende jaren kunnen aanpassingen nodig blijken. Daarom moet regelmatig gekeken worden of dit toetsinstrument de beoogde resultaten oplevert en of de procedures en de planningen met de werkelijkheid overeenkomen.

Als zodanig helpt het schoolplan om het beleid actueel en tegelijk consistent te laten zijn. Het biedt alle betrokkenen de mogelijkheid om te reflecteren en zich te laten inspireren op de eigen wijze van onderwijskwaliteit bieden.

Caroline de Haas
Gerardine Maréchal
Pieter Spronkers,
Schoolleiding SGL

Lelystad, oktober 2013

1. Algemene schoolgegevens

Scholengemeenschap Lelystad is een brede scholengemeenschap voor vmbo, havo en vwo op algemeen bijzondere grondslag. De school maakt geen onderscheid tussen leerlingen en medewerkers naar godsdienst, levensbeschouwing, cultuur, afkomst of inkomen. De Scholengemeenschap Lelystad valt samen met OSG de Rietlanden en ISG Arcus onder het Bestuur van de Stichting voor Voortgezet Onderwijs Lelystad (SVOL). De Centrale Directie van de SVOL vormt het bevoegd gezag van de school.

De SGL, opgericht in 1968, is de oudste en grootste school voor voortgezet onderwijs in het betrekkelijk jonge Lelystad en kent een bijzondere onderwijskundige geschiedenis, mede door het vernieuwende onderwijsplan van de toenmalige pioniers in de Flevopolder. In 1977 werd de SGL experimenteeschool in de ontwikkeling van de middenschool. Gedurende de daarop volgende periode van de basisvorming zijn enkele kenmerken zoals een (deels) heterogene onderbouw bewaard gebleven.

2.1 Leerlingen en medewerkers

Op 1 oktober 2013 heeft de SGL 1685 leerlingen en 190 medewerkers waarvan 139 onderwijzend personeel. Op grond van demografische prognoses binnen de gemeente Lelystad is de verwachting dat dit leerlingenaantal de komende jaren stabiel zal blijven.

2.2. Schoolorganisatie

De school wordt aangestuurd door een schoolleiding bestaande uit drie afdelingsleiders die valt onder de verantwoordelijkheid van de Centrale Directie van de SVOL. Elke afdelingsleider is verantwoordelijk voor een afdeling, respectievelijk onderbouw, vmbo en havo/vwo. De schoolleiding wordt ondersteund door afdelings- en leerlingcoördinatoren. De drie afdelingen zijn georganiseerd in negen teams die vallen onder verantwoordelijkheid van de drie schoolleiders. Naast de teams die gegroepeerd zijn rond jaarlagen binnen de afdeling, functioneren de vakgroepen. Waar bij teams vooral ontwikkelingen op het niveau van de leerling aan de orde komen, staat bij de vakgroepen de leerstof centraal.

De schoolleiding wordt ondersteund door stafmedewerkers op het gebied van facilitair beheer, personeelsbeleid en financiën. Een deel van die ondersteuning berust bij het bovenscholse stafbureau van de Stichting Voortgezet Onderwijs Lelystad.

2.3 Medezeggenschap

2.3.1 Medezeggenschapsraad

De medezeggenschapsraad bestaat uit een leerlinggeleding, een oudergeleding en een personeelsgeleding. Omvang, samenstelling en verkiezing worden geregeld in het Medezeggenschapsstatuut en het Medezeggenschapsreglement van de school. Krachtens de Wet Medezeggenschap op Scholen (WMS, 2006) heeft de Raad of hebben één of meer geledingen van de Raad advies- dan wel instemmingrechten op beleidsbeslissingen van de schoolleiding. Daarnaast bestaat recht op informatie. Een ingrijpende beslissing of koerswijziging in de school kan nooit worden genomen zonder raadpleging van de Medezeggenschapsraad. De schoolleiding woont de MR-vergaderingen altijd bij om desgewenst in overleg te treden over of toelichting te geven op het beleid. De medezeggenschapsraad van de SGL is ook vertegenwoordigd in de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad van de Stichting Voortgezet Onderwijs Lelystad.

2.3.2 Ouderraad

De SGL hecht grote waarde aan een intensief contact met de ouders/verzorgers. De ouderraad is een schoolbrede vertegenwoordiging van ouders en fungeert als klankbord naar de schoolleiding toe. Verder overlegt de ouderraad met de schoolleiding over relevante onderwerpen als organisatie en inhoud van het onderwijs en buitenschoolse activiteiten. De ouderraad organiseert thema-avonden voor alle ouders over zaken waarin de betrokkenheid van ouders bij de school tot uiting kan komen. De ouderraad is actief betrokken bij mijlpalen als de diploma-uitreiking en de voorlichtingsavonden voor ouders.

2.3.4 Leerlingenraad en leerlingstatuut

Op de SGL functioneert een leerlingenraad die geregeld overlegt met een vertegenwoordiging van de schoolleiding over zaken die alle leerlingen betreffen en leerlingenactiviteiten organiseert. De rechten en plichten van de leerlingen zijn vastgelegd in het Leerlingstatuut dat in samenspraak tussen leerlingenraad en schoolleiding tot stand is gekomen.

3. Missie en visie: waar staat de SGL voor?

3.1 Missie

In 2012 heeft het docententeam zich opnieuw georiënteerd op de missie van de SGL. Daarbij is het begrip ruimte een waarde gebleken die de missie kernachtig weergeeft:

De SGL biedt leerlingen de ruimte om een passend diploma te halen op een zo hoog mogelijk niveau door kansen te bieden en de leerlingen die succesvol/via succesbeleving en in een veilige leeromgeving te laten waarmaken.

3.2 Visie: Samen Geïnspireerd Leren

Voornoemde missie komt tot uiting in de algemene schoolvisie die specificeert hoe de SGL invulling geeft aan de missie. In de visie staan de begrippen groei, ruimte en gelijkwaardigheid centraal.

De SGL staat voor:

- **Samen**: Het sociale karakter is een speerpunt in de profilering van de school. School, ouders en leerling werken samen aan een optimaal resultaat: een diploma op een zo hoog mogelijk niveau. Dat gebeurt in het besef dat een school een sociale omgeving bij uitstek moet zijn waarin het leren en werken in een veilige en prettige sfeer plaatsvindt. Leren is een sociale activiteit die bestaat uit het in interactie met de omgeving betekenis geven aan nieuwe informatie. Samenwerkend leren verdient daarom aandacht. De omgangscultuur wordt gekenmerkt door respect en gelijkwaardigheid, van vwo-leerling tot en met vmbo-leerling, van conciërge tot en met schoolleider. Wij zijn weliswaar niet allemaal gelijk, maar wel gelijkwaardig. Wij leren leerlingen samen te werken tijdens het leerproces: vervolgopleidingen eisen dat leerlingen samenwerkend kunnen leren.
- **Geïnspireerd**: medewerkers en leerlingen leren vanuit het besef dat betrokkenheid en bevologenheid de beste leervoorwaarden zijn. Wij hechten belang aan het aanspreken van de intrinsieke motivatie van de leerling. Motivatie kan verhoogd

worden als bij het ontwerp van onderwijs specifiek aandacht wordt besteed aan de taakverwachting, taakwaardering en taakaffectie van leerlingen. Dat houdt in dat:

- leerlingen ervaren dat zij de taak kunnen volbrengen en dat steun waar nodig mogelijk is (taakverwachting)
  - leerlingen krijgen de mogelijkheid om vakinhouden toe te passen in de praktijk zodat zij beter begrijpen waar het geleerde toe dient en het geleerde kunnen toepassen in andere situaties dan de onderwijssetting (taakwaardering)
  - leerlingen zijn zelf verantwoordelijk, krijgen keuzemogelijkheden aangeboden en de taak sluit aan bij de belevingswereld van de leerling (taakaffectie).
- **Leren:** Wij streven naar een hoge onderwijskwaliteit. Alle leerlingen worden gestimuleerd om een optimale leerprestatie te leveren. Conform onze missie om leerlingen ruimte te bieden, ontwikkelen leerlingen zich geleidelijk in de richting van een passend diploma. Het is de taak van de afdeling om er voor te zorgen dat het kind ook daadwerkelijk kan leren. Niet alleen door een veilig klimaat te creëren en de intrinsieke motivatie te verhogen, maar ook door het aanbieden van geschikte lesstof en opdrachten. Leerlingen hebben verschillende leerstijlen. Het is hierom van belang dat de leerling gevarieerde didactische werkvormen aangeboden krijgt. Ook verschilt de voorkennis van leerlingen. Nieuwe kennis kan pas dan opgeslagen worden in het lange termijn geheugen en geschikt gemaakt worden voor transfer als de kennis geïntegreerd kan worden met reeds bestaande kennis. Als een leerling weinig voorkennis heeft moet de nieuwe stof zo concreet mogelijk worden aangeboden. Als er meer voorkennis aanwezig is een hoger abstractieniveau geboden. De leerroutes zijn taps opgebouwd: de leerlingen starten in de heterogeen samengestelde brugklas en komen uiteindelijk via een deels heterogeen tweede leerjaar in het passende schooltype in klas 3 terecht. Die geleidelijkheid vloeit voort uit onze overtuiging dat studiekeuzes beargumenteerd moeten worden gemaakt en dus niet direct aan het begin van het voortgezet onderwijs dienen plaats te vinden. Bovendien zijn brugklassers in hun ontwikkeling nog niet rijp voor een dergelijk vérgaande keuze.

3.2.1 Veranderingen in de visie

Door de jaren heen is de visie van de school geëvolueerd. Het ideaal van de middenschool heeft nog lang zijn stempel gedrukt. Nog steeds stellen wij de leerling centraal en streven wij naar onderwijs met hoofd, hart en handen, doordat wij brede cognitieve, creatieve, sportieve en sociale ontwikkeling stimuleren. Nog steeds zien wij het als onze opdracht leerlingen te vormen tot verantwoordelijke en zelfredzame burgers die doordachte keuzes kunnen maken voor zichzelf en de samenleving. Daarbij betrekken we waar mogelijk de ouders van onze leerlingen. Immers school en ouders dragen een gedeelde verantwoordelijkheid voor de vorming van de leerling.

3.2.2 Verantwoord kiezen

De focus is in de afgelopen decennia toch verschoven, analoog aan de maatschappelijke ontwikkelingen. De emanciperende opdracht van het onderwijs heeft plaatsgemaakt voor een grotere prestatiegerichtheid. Mede daardoor hebben we de betrekkelijk grote vrijheid voor leerlingen en ouders in de keuze van het schooltype begrensd. Dat vloeit voort uit de ervaring dat leerlingen er meer bij gebaat zijn een realistische keuze te maken: wij dienen leerlingen niet alleen kansen te bieden maar ook die kansen te laten waarmaken. Leerlingen hebben recht op een

schoolcarrière die gekenmerkt wordt door successen in plaats van teleurstellingen. Nog steeds vinden we dat leerlingen moeten kunnen doorgroeien en opstromen. Dat betekent echter dat we de drempel niet moeten verlagen maar de leerlingen laten reflecteren op eigen cognitief vermogen én onvermogen zodat zij dankzij een positief zelfbeeld een verantwoorde studiekeuze kunnen maken. Daarbij willen we leerlingen uitdagen om te excelleren. Uitstel van studiekeuze mag niet leiden tot een zesjescultuur maar gezonde ambitie onder het motto: makkelijker kunnen we het niet maken, leuker wel.

Ook is de duur van de heterogene groeperingswijze in de onderbouw verkort. Indertijd paste dit in het streven de school een afspiegeling van de maatschappij te laten zijn. Maar de maatschappij van nu vraagt scholen te voldoen aan een meer opbrengstgerichte vertaling van hun schoolse opdracht. Het is dus niet meer van deze tijd om leerlingen in het voortgezet onderwijs lang te onderwijzen in een heterogene setting. Deze werkwijze doet lang niet altijd recht aan de, soms grote, verschillen in kennis en vaardigheden van leerlingen. Ook vraagt het zoveel van het didactisch en pedagogisch vermogen van docenten dat sommige leerlingen tekort komen.

3.2.3 Determinatie boven selectie

Het heterogene brugjaar is gehandhaafd omdat de meeste leerlingen gebaat zijn bij een geleidelijke overgang van primair naar voortgezet onderwijs. Maar ook in het primair onderwijs is de focus verschoven. Vergeleken met vier jaar geleden is onder invloed van de maatschappelijke ontwikkelingen de deelname aan de CITO-eindtoets in het Lelystadse basisonderwijs sterk toegenomen. Ons streven is om dergelijke gegevens niet te hanteren bij de selectie van leerlingen maar om deze te gebruiken bij het ontwikkelen van een cognitief zelfbeeld van leerlingen.

In het heterogene brugjaar en de andere onderbouwjaren gebruiken we om dezelfde reden onafhankelijke volgttoetsen. Uitgangspunt daarbij is determineren in plaats van selecteren. Leerlingen groeien toe naar het voor hun geëigende schooltype waarbij de toetsing fungeert als ijking voor het haalbare niveau.

3.2.4 Uitdaging

Leerlingen verdienen het om uitgedaagd te worden optimaal te presteren. Daarvoor hanteren we positieve middelen: niet mislukkingen maar successen worden uitgelicht door uit te gaan van wat een leerling kan en nog meer zou kunnen in plaats van wat niet lukt. Objectieve voortgangstoetsen ondersteunen dat proces en helpen school, leerlingen en ouders om zich een eerlijk en realistisch beeld van de leerling en zijn mogelijkheden te vormen. Daarnaast betrekken we leerlingen bij belangrijke keuzes rond verloop en inhoud van hun schoolloopbaan. Leerlingen kunnen in de onderbouw keuzes maken bij het vak Projectonderwijs en kiezen voor het technasium of Spaans. Ook worden in het tweede leerjaar van het vwo keuzemodules aangeboden over onderwerpen die geen deel uitmaken van een schoolvak. Door het bieden van keuzes wordt de motivatie van leerlingen vergroot: het maakt ze meer eigenaar van hun eigen leerproces. Langs deze weg worden ze medeverantwoordelijk en de ervaring leert dat leerlingen dan actiever worden en de prestaties verbeteren. Daarom kiest de SGL bewust voor een onderwijsprogramma waarbij veel ruimte is voor contextrijk leren en leren in samenhang. Zo kunnen de leerlingen hun talenten maximaal ontplooien en uitgedaagd worden om zo goed mogelijk te presteren.

De school is cultuurprofielschool en heeft het predicaat technasium. Beide signaturen bevorderen dat leerlingen uitgedaagd worden en kunnen excelleren. Door contextrijk onderwijs en door de leerlingen op meerdere manieren keuzes te bieden groeien hun motivatie en verantwoordelijkheidsbesef. Daarbij hoort een optimale ondersteuning in de vorm van goed functionerende ICT-voorzieningen zoals een goed draadloos netwerk en andere relevante computerfaciliteiten.

3.2.5 Veiligheid

Ondanks de verzakelijking van het onderwijs blijft er veel aandacht voor een gezond en veilig werkklimaat. Want wie in een prettige omgeving leert, leert beter. We beschikken over de ruimtelijke voorwaarden daarvoor. De school is gehuisvest in een uitgestrekt gelijkvloers gebouw waarin voldoende plek is voor de voltallige schoolpopulatie. Tussen de drie afdelingen van de school zijn geen fysieke barrières: leerlingen van alle jaarlagen en afdelingen kunnen elkaar zo ongehinderd ontmoeten. Op pauzemomenten is voldoende toezicht door onderwijzend en onderwijsondersteunend personeel.

In de mentorgroep zorgt de mentor voor een open en veilige omgang met elkaar. Leerlingen die nieuw op school komen, worden zo mogelijk geplaatst bij een vriend of vriendin. De inspanningen van de mentor zijn gericht op het scheppen van een vertrouwde en geborgen leeromgeving waarin ieders vrijheid begrensd wordt door die van de ander. Met de andere docenten van zijn klas spant de mentor zich in voor het ontstaan en behoud van een positief sociaal klimaat in zijn klas.

3.2.6 Creativiteit en sportiviteit

Het aanbod op de SGL is in hoge mate gericht op de ontwikkeling van creativiteit en sportiviteit. Beiden zijn immers van wezenlijk belang voor de persoonlijke ontwikkeling, ook in schoolse zin. Het ontwikkelen van creativiteit is van groot nut voor elk individu, of die nu doorstroomt naar een wetenschappelijke of naar een ambachtelijke vervolgopleiding. Daarnaast zijn kunst- en cultuuronderwijs van fundamentele waarde voor jongeren in ontwikkeling. Sportiviteit in de breedste zin van het woord is nodig om leerlingen te helpen grotere uitdagingen aan te gaan en zijn grenzen te willen verleggen: wie meer beweegt, heeft betere hersenfuncties. Ook worden leerlingen met de aandacht voor sport, kunst en cultuur beter voorbereid op een steeds verder geautomatiseerde toekomst met meer deeltijdwerk en vrije tijd. Tenslotte: het samen genieten van sport en cultuur, passief en actief, draagt in hoge mate bij aan de plezierige schoolsfeer.

4. Onderwijskundig beleid

De onderwijskundige ontwikkelingen in de school worden gevoed door algemeen beleid en ingevuld door de teams in de verschillende afdelingen. In het onderstaande wordt eerst ingegaan op de grote lijnen waarlangs het algemene beleid is uitgestippeld. Vervolgens wordt per afdeling ingezoomd.

4.1 Algemeen

De visie en missie op de SGL zijn herkenbaar vormgegeven in het onderwijs.

De kernwaarden ruimte, groei en gelijkwaardigheid zien we terug in:

1. de uitstel van studie- en beroepskeuze,
2. het bieden van keuzes,
3. de ontwikkeling van hoofd, hart en handen,

4. het contextrijk leren,
5. het brede aanbod.

In de komende jaren zien wij het als onze opdracht om deze onderwijsvisie in balans te brengen met de onderwijskundige doelen van het wettelijke kader van het Voortgezet Onderwijs en de voortgang van de beleidsterreinen van de “Kwaliteitsagenda” van het Ministerie van OCW. Gemeenschappelijke kernveranderingen daarin zijn:

1. het taal- en rekenbeleid,
2. de invoering van de referentieniveaus,
3. invoering Passend Onderwijs,
4. de aanscherping van de exameneisen,
5. bestrijding van voortijdig schoolverlaten,
6. het opbrengstgericht werken.

De OnderwijsOverlegGroep heeft in schooljaar 2012 – 2013 aanbevelingen gedaan om vanuit de visie van de school het rendement te waarborgen en de onderwijskwaliteit te verstevigen. Om het brede aanbod, uitstel van studiekeuze en keuzevrijheid te handhaven moet volgens dit advies geïnvesteerd worden in het verbeteren van de differentiatie en het determinatieproces. Deze onderwerpen zijn schoolbreed leidend bij de onderwijskundige ontwikkeling van de komende vier jaren.

4.1.2 Differentiatie

Docenten dienen lesinhoud en didactiek aan te passen om recht te doen aan verschillen in leerstijlen, interesses en niveaus. De lesinhoud moet zowel de cognitief "zwakke leerling" kunnen bedienen als de "sterke leerling" kunnen uitdagen. Bij de didactiek moeten zowel de denkers als de doeners aan hun trekken kunnen komen. Het zal duidelijk zijn dat dit een groot beroep doet op het klassenmanagement van de docenten. Scholing is hiervoor noodzakelijk.

De ambities voor 2016 t.a.v. differentiatie zijn:

1. Alle docenten kunnen differentiëren en zijn geschoold als leercoach.
2. Docenten differentiëren door leerlingen keuzes te bieden.
3. Docenten leren differentiëren van collega-docenten door wederzijds lesbezoek in teams en vakgroep.
4. Vakgroepen hebben bindende afspraken gemaakt over differentiatie bij theoretische onderdelen en hebben diagnostische toetsing in het leerplan opgenomen.
5. Docenten passen hun aanpak aan op de verschillen in leerstijlen van leerlingen
6. Zowel docenten als leerlingen reflecteren op hun eigen leerproces.
7. Vakintegratie wordt gebruikt als middel om gedifferentieerder les te geven en meer samenwerkend te laten leren door theorieblokken en werkblokken in het rooster.
8. Docenten zijn geschoold in het omgaan met meervoudige intelligentie.

4.1.3 Determinatie

De SGL heeft principieel gekozen voor determinatie boven selectie. Wij bieden leerlingen de ruimte om langs lijnen van geleidelijkheid toe te groeien naar het voor hen maximaal haalbare niveau. Leerlingen mogen aan het eind van klas 1 of klas 2 één niveau afwijken van het schooladvies. Wil je leerlingen (en hun ouders) verantwoorde keuzes laten maken, dan is het noodzakelijk om hierover met hen in gesprek te gaan en hun adequaat te adviseren. We kunnen dan ook beter van een adviestraject dan van determinatie spreken. Een advies impliceert ook het recht daarvan af te wijken. Als school moeten we het besluit

van de leerling en zijn ouders respecteren. We hebben echter wel de plicht om voldoende zicht te bieden op capaciteiten, mogelijkheden en onmogelijkheden. Ook is het van belang om in het vervolgtraject de vinger aan de pols te houden en de consequenties van het genomen besluit te bespreken. Afwijken van het advies mag nooit vrijblijvend worden.

De ambities voor 2016 t.a.v. het adviestraject zijn:

1. Het adviestraject is duidelijk in kaart gebracht.
2. Het advies is samengesteld op basis van studievoordigheden, getoond inzicht, resultaten - ook van niet-methode gebonden toetsing en ambitie.
3. De mentoren die het adviestraject begeleiden, zijn geschoold in die begeleiding.
4. Er zijn concrete en realiseerbare afspraken over het afwijken van het schooladvies.
5. Er is een doorlopende leerlijn studievoordigheden.

4.1.4 Doorlopende leerlijnen

Bij de programmatische inrichting van het eerste brugjaar is rekening gehouden met een geleidelijke aansluiting met het primair onderwijs. De inrichting van het tweede leerjaar in niveaugroepen is ingegeven door de programmatische aansluiting met de hogere leerjaren. Desondanks ervaren veel leerlingen toch een breuk in de didactische aansluiting tussen onder- en bovenbouw.

4.1.5 Technasium

Sinds 2008 draagt de SGL het predicaat technasium. De school heeft hiervoor gekozen omdat de technasiumdidactiek nauw aansluit bij het streven leerlingen contextrijk te laten leren. In de onderbouw maken de leerlingen kennis met het vak O&O: Onderzoek & Ontwerpen. Vanaf het tweede leerjaar kunnen leerlingen dit vak als extra vak kiezen om er uiteindelijk in havo of vwo examen in te doen. Technasium is een projectmatige manier van werken. Technasiasten werken in blokken van 7 weken ongeveer 6 uur per week aan een realistische opdracht van een echte opdrachtgever. Een bedrijf of een instelling legt de technasiasten een actueel probleem voor en vraagt hen met oplossingen te komen. De leerlingen werken samen in groepjes, verdelen taken en gaan ook zelfstandig aan de slag. Leerlingen verdiepen zich in de gestelde problematiek en leren al doende analyseren, kennis verwerven, onderzoeken en ontwerpen. De bereikte resultaten worden aan het eind van het project gepresenteerd aan de opdrachtgever. Vooral door te doen ervaren leerlingen waarvoor ze leren. Ze kruipen in de huid van een echte beroepsbeoefenaar en komen zo in contact met talrijke disciplines. Wanneer ze uiteindelijk eindexamen doen in Onderzoek & Ontwerpen wordt de 'Meesterproef' ook begeleid en beoordeeld door een docent uit het hoger beroepsonderwijs of van een universiteit. Het examen resulteert in een diploma 'Technasium'.

In de komende jaren zal het didactisch concept en de specifieke technasiumaanpak worden uitgebreid naar andere vakken. Vanaf schooljaar 2013-2014 zal het team met de meeste technasiumklassen zich richten op vakoverstijgende samenwerking tussen het vak O&O en de overige vakken.

4.1.5 Cultuurprofielschool

Sinds 2008 is de SGL een officieel erkende cultuurprofielschool. De school heeft zich beijverd voor dit predicaat vanuit de overtuiging dat cultuureducatie helpt leerlingen zich te ontwikkelen met niet alleen hoofd, maar vooral ook hart en handen. Schoolsucces is niet alleen afhankelijk van prestaties op cognitief gebied. Creativiteit en inventiviteit zijn net zulke belangrijke succesfactoren als intelligentie en persoonlijke

‘bagage’. Wetenschappers benadrukken het belang van deze competenties juist ook voor succes in de wetenschap. De belangrijkste wetenschappelijke resultaten komen voort uit originaliteit en inventiviteit. Daarnaast heeft cultuureducatie een rol bij het vergroten van respect en tolerantie voor andere culturen en leren de leerlingen genieten van kunstuitingen door het ontwikkelen van esthetisch gevoel. Dit alles komt tot uiting in onze lessentabel. Verschillende creatieve vakken zijn verankerd in de tabellen van de verschillende leerjaren. Daarnaast verzorgen wij voor iedere jaarlaag culturele activiteiten. Het aanleren van cultureel besef en het gebruiken van creativiteit is niet voorbehouden aan de zogenaamd creatieve vakken. Ook bij de andere vakken heeft het aanleren en toepassen van deze kwaliteiten een plaats in het reguliere lesprogramma. In het recent opgestelde CultuurProfielPlan zijn de ambities voor de komende jaren omschreven. Deze hebben in grote lijnen betrekking op het behoud van de prominente plaats van de kunstvakken in de lessentabel en het vergroten van het gemeenschappelijk draagvlak voor het cultuurprofiel.

4.2 Onderbouw

4.2.1 Stand van zaken in 2012

De aanvankelijk driejarig heterogene brugperiode op de SGL is in de afgelopen jaren teruggebracht tot het eerste leerjaar. Een uitzondering daarop vormen de leerlingen in het Leerwegondersteunend Onderwijs die al vanaf het eerste leerjaar apart zijn gegroepeerd met het oog op hun speciale leerbehoefte. Daarmee doen we recht aan het belang dat we hechten aan een geleidelijke gewenning, uitstel van studiekeuze en een zorgvuldige determinatie.

Het tweede leerjaar is deels heterogeen ingericht. Aan het eind van het eerste leerjaar geeft het docententeam een niveau-advies voor één van de deels gecombineerde niveaugroepen:

- Basisberoepsgerichte Leerweg/ Kaderberoepsgerichte Leerweg: BK,
- Kaderberoepsgerichte Leerweg/Theoretische Leerweg: KT,
- Theoretische Leerweg/ Havo: TH,
- Havo/Vwo: HV,
- Vwo.

Zowel BK- als Vwo-leerlingen zijn dus niet meer heterogeen gegroepeerd. We komen daarmee tegemoet aan de specifieke leerbehoeften van deze groepen. De leerlingen hebben de vrijheid om één niveau af te wijken van het gegeven schooladvies, dus plaats te nemen in de aangrenzende gecombineerde niveaugroep. In de gecombineerde niveaugroepen bedienen en toetsen docenten leerlingen op beide niveaus.

Aan het eind van het tweede leerjaar geeft het docententeam opnieuw een schooladvies voor het derde leerjaar. Wie nog niet eerder is afgeweken van het schooladvies, mag dat dan alsnog doen, zij het slechts één niveau. Deze laatste aanpassing in 2009 bleek nodig omdat het onbeperkte afwijken van het schooladvies er te vaak toe leidde dat leerlingen in het vervolg van hun schoolloopbaan niet succesvol bleken.

In 2012 heeft in alle leerjaren van de onderbouw voor het eerst een objectieve voortgangstoetsing voor de kernvakken Nederlands, Engels en wiskunde plaatsgevonden. De resultaten daarvan zijn meegenomen bij de evaluatie van het onderwijsprogramma in de vakgroepen. In de komende jaren zullen deze gegevens ook bijdragen aan verbetering van het adviestraject.

4.2.2 Projectonderwijs

Op de lessentabel van de onderbouw neemt het vak Projectonderwijs (PO) een onderscheidende plaats in. Het aanbieden van projecten is in de loop der jaren veranderd. Aanvankelijk bepaalden docenten grotendeels de inhoud en de verwerking van de projecten. Maar meer en meer is de nadruk komen te liggen op leren in samenhang en het ontdekken van de eigen leerstijl. Daarnaast is er aandacht voor vaardigheden die van belang zijn bij het opzetten en uitvoeren van projecten: informatie verzamelen en verwerken, onderzoeksvragen opstellen en beantwoorden en uiteenlopende presentatietechnieken gebruiken. De leerlingen maken bij PO een keuze uit verschillende thema's.

Daarnaast besteedt de mentor bij PO veel aandacht aan de sociale ontwikkeling van zijn mentorgroep. Leidraad daarbij is het programma Leefstijl. Alle mentoren zijn geschoold in het gebruik van Leefstijl. Ook passen de leerlingen tijdens PO vaardigheden toe, die niet speciaal bij één vak geleerd worden. Dit betreft sociale en communicatieve vaardigheden, zoals leren overleggen en omgaan met conflicten.

4.2.3 Ambities voor 2016

Naast de algemene ambities rond de verbetering van het adviestraject (zie 4.1.3) zijn de onderwijskundige doelen van de onderbouw:

- Het schoolmotto Samen Geïnspireerd Leren is zichtbaar in elke les. Leerlingen voelen zich verbonden met de omgeving, zijn intrinsiek gemotiveerd en ontwikkelen een realistisch zelfbeeld. De leerlingen zijn actief betrokken bij het eigen leerproces door contextrijke en uitdagende opdrachten waarin zij samenhang en overlapping van vakinhouden kunnen herkennen.
- Optimale doorstroom, dat wil zeggen: minstens 65% van de leerlingen stroomt door op het door de basisschool geadviseerde minimale niveau. De leerlingen hebben op beslissende keuzemomenten in de onderbouwperiode een realistisch positief beeld van de eigen mogelijkheden door frequente feedback in de vorm van methode-afhankelijke en objectieve toetsen, door coachgesprekken en door intensieve begeleiding bij de oriëntatie op hun verdere schoolloopbaan.
- Zorgleerlingen worden zoveel als mogelijk binnen de klas bediend. Het streven is om het aantal doorverwijzingen naar gespecialiseerde zorg in het Zorgadviesteam terug te brengen tot 5 %, zonder daarbij overigens zorgleerlingen de toegang tot die zorg te weigeren.
- De organisatie van het onderwijs sluit aan bij de specifieke leerbehoeften van de leerlingen.
- De leerlingen ervaren een ononderbroken, doorlopende leerlijn tussen klas 1, 2 en 3.

4.3 Bovenbouw vmbo

4.3.1 Beroepsgerichte leerwegen

De werkwijze op het vmbo wordt bij uitstek gekenmerkt door ons streven om leerlingen contextrijk te laten leren. In het derde en vierde leerjaar van het vmbo worden de kader- en de basisberoepsgerichte leerweg voor vrijwel alle vakken in heterogene (op beide niveaus) klassen aangeboden. Leerlingen kunnen kiezen uit:

- het intersectorale programma Dienstverlening en Commercie (D&C),
- het intersectorale programma Sport, Dienstverlening en Veiligheid (SDV),
- het intrasectorale programma Techniek Breed, bestaande uit: metaal-, installatie- en elektrotechniek.

Dienstverlening en Commercie is een nieuwe opleiding binnen het vmbo. Dit intersectorale programma verenigt onderdelen uit de sectoren Zorg&Welzijn en Economie. Doordat de leerlingen grondig kennismaken met de verschillende onderdelen van de twee sectoren, krijgen ze een vollediger beeld van vervolgopleidingen. Daarnaast worden ze ook beter voorbereid op het competentiegericht karakter van het middelbaar beroepsonderwijs. Tijdens de beroepsvoorbereidende uren wordt er veel gewerkt met digitaal lesmateriaal.

Sport, Dienstverlening en Veiligheid is een relatief nieuwe opleiding binnen het vmbo. Dit intersectorale programma bevat onderdelen uit de sectoren Zorg&Welzijn en Economie, maar het belangrijkste is het beroepsgerichte programma Sport, Dienstverlening en Veiligheid. Leerlingen leren er meer door te doen. Zo werken ze aan betekenisvolle opdrachten in en buiten de school. Alle leerlingen houden zij hun leer- en ontwikkellijnen onder begeleiding van een docent bij in een digitaal portfolio waarin houden. Daarvoor hebben zij de beschikking over een laptop.

In schooljaar 2012-2013 is gestart met de opleiding Techniek-Breed. In deze opleiding zijn de vakken metaaltechniek, installatietechniek en elektrotechniek verenigd.

In alle sectoren gaan de leerlingen op stage. Zowel bij D&C als bij SDV hebben de leerlingen naast de mentor ook een coach die hen begeleidt. Zo worden er drie keer per jaar groeigesprekken gevoerd waarin de coach en de leerling de aantoonbare vorderingen bespreken. De uitkomst van deze groeigesprekken bepalen grotendeels de rapportcijfers.

Het aanbod binnen onze Vmbo-opleidingen is dus aanmerkelijk verbreed, overeenkomstig onze kernwaarde 'uitstel van studie en beroepskeuze'. Op dit moment (oktober 2013) buigt een werkgroep zich over een tweetal zaken:

1. De huidige derde en vierde klassen basis/kader zijn zowel bij de AVO-vakken als bij de praktijkvakken heterogeen gegroepeerd. In het verleden waren docenten goed in staat deze heterogene groepen te bedienen en zagen we regelmatig leerlingen voor één of meer vakken opstromen. Op dit moment onderzoeken wij of deze groeiperingswijze nog het meest productief is. Daarbij maken we een onderscheid tussen het derde en het vierde leerjaar en tussen de AVO-vakken en de beroepsgerichte vakken.
2. Vanaf 2017 worden er in het Vmbo nieuwe examens afgenomen. De werkgroep buigt zich over de vraag welke examenprogramma's wij gaan aanbieden. In eerste instantie lijkt 'intersectoraal' het meest bij de school te passen maar we toetsen of dat nog steeds zo is of dat het beter is terug te keren naar sectorale opleidingen.

4.3.2 De theoretische leerweg

De leerlingen in de theoretische leerweg maken d.m.v. een pakketkeuze aan het eind van de derde klas een sectorkeuze. Zij doen in de vierde klas in minimaal zes vakken centraal schriftelijk eindexamen. In de theoretische leerweg worden alle vakken op hetzelfde niveau afgesloten. De SGL helpt leerlingen die dat kunnen en willen om door te stromen naar de havo. Gedurende het examenjaar volgen zij een aansluitingsprogramma om te kunnen voldoen aan de voorwaarden daarvoor. De criteria voor toelating zijn conform het advies van de VO-raad.

Om de theoretische leerweg te versterken onderzoeken wij of de vakkenpakketten die wij aanbieden nog wel optimaal zijn. Vanuit het verleden hebben de leerlingen in de derde klas een breed vakkenpakket en kiezen zij aan het eind van het derde leerjaar zes vakken waarin examen gedaan wordt. De mogelijkheid het pakket eerder te versmallen zoals dat

ook in het vierde leerjaar van de havo gebeurt, wordt onderzocht evenals de mogelijkheid om in zeven vakken in plaats van zes examens te doen. Daarnaast onderzoeken we de mogelijkheden om de leerlingen die na de TL naar de havo willen voor te bereiden in een TL+ stroom en de leerlingen die naar het MBO gaan in PSO-lessen praktisch kennis te laten maken met de sectoren economie, zorg & welzijn en techniek.

4.3.3 Ambities voor 2016

- De leerlingen behalen optimale examenresultaten in de vorm van slagingspercentages boven de 90 %, en een verschil tussen gemiddelde SE-cijfers en CE-cijfers van minder dan 0,5.
- De nieuwe examenprogramma's zijn vastgesteld en verwerkt in het lesprogramma.
- De groeperingswijze is afgestemd op de leerbehoefte van de leerlingen.
- De leerlingen ervaren een goede aansluiting met vervolgonderwijs, MBO en havo.

4.4 Bovenbouw havo/vwo

Conform ons streven naar een zo breed mogelijk aanbod biedt de SGL leerlingen in de bovenbouw van het havo en vwo de kans om zich zo breed mogelijk te ontwikkelen. Bij de invoering van de tweede fase is daarom gekozen voor versterkte natuur- en maatschappijprofielen. Behalve een breed aanbod aan profielkeuzevakken houden wij ook de mogelijkheid open om te kiezen voor niet-profielverwante vakken. De ervaring leert immers dat de studiekeuze na het voortgezet onderwijs niet altijd aansluit bij het gevolgde profiel. Zo zijn de leerlingen verzekerd van een vakkenpakket, dat een goede voorbereiding biedt op zoveel mogelijk vervolgopleidingen. Een ander voorbeeld van het handhaven van het brede aanbod is het vak wiskunde D dat binnen de SVOL gezamenlijk met de andere scholen wordt gegeven.

Oók in de tweede fase leren de leerlingen contextrijk. Waar mogelijk verstevigen en verdiepen de leerlingen hun kennis op locatie. Bij de kunstvakken, geschiedenis en aardrijkskunde vinden excursies plaats waar leerlingen actief en aanschouwelijk leren. De buitenlandreizen naar Londen, Parijs, Berlijn of Madrid ondersteunen op vergelijkbare manier het vreemde talenonderwijs. Bij de natuurprofielen is ruim gelegenheid ingeruimd voor proefondervindelijk leren. In het profiel economie & maatschappij worden economie en management & organisatie in projectvorm en deels geïntegreerd aangeboden. De havo- en vwo-leerlingen ontwerpen een bedrijfsplan dat via de Stichting Jong Ondernemen ook daadwerkelijk kan worden gerealiseerd.

Alle leerlingen worden aangemoedigd zelfstandig en verantwoordelijk te leren door het doen van onderzoek of het maken van ontwerpen voor het profielwerkstuk, dat geldt als afsluitende proeve van bekwaamheid. De presentatie van de profielwerkstukken, samen met de examenwerkstukken voor de kunstvakken is een belangrijk schoolbreed evenement waarbij ouders maar ook medewerkers en andere leerlingen betrokken worden. De resultaten daar maken op overtuigende wijze zichtbaar dat leerlingen als zelfverzekerde experts de eigenaar van hun eigen leerproces zijn geworden.

De mentor is, net als in de hele school, de spil in de begeleiding van de leerling en zijn schoolloopbaan. In principe is het mentoraat in het havo/vwo daarom meerjarig. De mentor bespreekt de vorderingen maar ook aanwezigheid en haperingen in de schoolse ontwikkeling met de leerling en zijn ouders. Hij wordt daarbij ondersteund door de leerlingcoördinator.

De afgelopen jaren is flink ingezet op de ontwikkeling van thematisch en projectmatig onderwijs in deze afdeling. Hoewel leerlingen zeer positief hierop reageerden, is er toch voor gekozen om minder te investeren in deze ontwikkeling. Dat heeft meerdere oorzaken. De projecten en themaweken gingen ten koste van contacttijd bij de kernvakken. Bovendien verdween door bezuinigingen de inzet van personele ondersteuning. Het positieve effect van de projecten op de motivatie van leerlingen in het vwo was groot maar in de resultaten was dat helaas niet zichtbaar. Ondanks de grotere focus op projectmatig en samenwerkend leren in het hbo en het wo hebben wij deze koers dus moeten verlaten.

De veranderde eisen die aan het voortgezet onderwijs gesteld worden, de toegenomen focus op opbrengsten en de aangescherpte exameneisen vragen een andere prioriteitenstelling: de opbrengsten dienen in orde te zijn. Met name de examenresultaten van het vwo in 2011 en 2012 baarden in dat opzicht zorgen.

4.4.1 Ambities voor 2016

De komende jaren streven wij naar:

- Optimale examenresultaten in de vorm van slagingspercentages boven de 90 %, en een verschil tussen gemiddelde SE-cijfers en CE-cijfers van minder dan 0,5.
- Overgangpercentages van de voorexamenklassen boven de 90 %.
- Aanscherping door de vakgroepen van de doorlopende leerlijn naar het havo/ vwo aan de hand van de opbrengsten van het Cito 0-3 volgsysteem. Dit doen docenten door het leerplan aan te passen op basis van de opbrengsten daarvan. Zij ontvangen de opdracht de doorlopende leerlijn te borgen door het onderbouwleerplan en het bovenbouw-PTA te laten aansluiten.
- Afstemming van de PTA's door verwante vakgroepen (Moderne Talen, Binaskan) met als resultaat meer eenduidigheid voor leerlingen in de omgang met bijvoorbeeld literatuurtoetsing of praktische opdrachten. Leerlingen ervaren zo meer samenhang en transfer over vakgrenzen heen.
- Verbetering adviestraject vanuit leerjaar 1 en 2.
- Verbetering aansluiting tussen klas 3 en klas 4 havo/vwo.
- Voldoende havo- en vwo- leerlingen om het brede aanbod te kunnen waarborgen.
- Verdere ontwikkeling van contextrijk leren door de levensechte opdrachten in het technasiumvak O&O, dat in 2013 start in de bovenbouw.

5. Personeelsbeleid

Het personeelsbeleid van de SGL is nauw gerelateerd aan het onderwijs- en kwaliteitsbeleid. Goed onderwijs vraagt goed personeel. Het waarborgen van kwalitatief hoogwaardig onderwijs vormt het uitgangspunt bij het opstellen van personeelsbeleid. Professionaliteit van medewerkers dient altijd hoog op de agenda te staan. Belangrijkste instrument voor het voeren van actief personeelsbeleid is het jaarlijkse gesprek tussen medewerker en leidinggevende. Dit vindt plaats aan de hand van het bekwaamheidsdossier. Er vinden plannings-, voortgangs-, functionerings- en beoordelingsgesprekken plaats.

5.1 Taakbeleid

Het vastgestelde taakbeleid regelt de evenwichtige spreiding van de werkzaamheden. Het bevat de volgende componenten:

- A. Lessen
- B. Deskundigheidsbevordering/scholing (35 u.)
- C. Algemene schooltaken (de zgn. vaste voet) zoals vergaderen, surveillance (40 u.)
- D. Genormeerde taken zoals het mentoraat, vakgroepvoorzitterschap e.d.
- E. Overige taken. Dit betreft incidentele, afdelings- of individueel toegekende taken van tijdelijke aard.

5.2 Scholing: bevoegd en bekwaam

Centraal bij het scholingsbeleid op de SGL staat de bekwaamheid van het personeel. Tijdens de gesprekscyclus worden afspraken gemaakt over het op peil houden van de bekwaamheid. Scholingsaanvragen, voortvloeiend uit de gesprekscyclus, worden eveneens opgenomen in het scholingsplan. Medewerkers van de SGL dienen hun scholingsactiviteiten en de opbrengsten daaruit bij te houden in het bekwaamheidsdossier. Onbevoegden maken met hun leidinggevende afspraken over het scholingstraject dat leidt tot het behalen van de bevoegdheid. De opleidingskosten worden door de school betaald en opgenomen in het scholingsplan. Omdat onderwijsgevend personeel nog slechts twee jaar onbevoegd voor de klas mag staan, zijn de afspraken rond het behalen van een bevoegdheid strenger.

Naast individuele scholing vinden ook scholingen per afdeling of vakgroep plaats evenals collectieve deskundigheidsbevordering, bijvoorbeeld door sprekers tijdens studiemiddagen of bij het begin van het schooljaar.

5.3 Begeleiding

Beginnende docenten krijgen op de SGL een intensieve begeleiding van een docent belast met deze taak en een begeleider vanuit de sectie. Voorafgaand aan de start van het schooljaar vindt een introductie voor alle nieuwe docenten plaats onder leiding van de begeleider. Daarbij is aandacht voor organisatorische zaken en klassenmanagement en kunnen de nieuwe collega's elkaar beter leren kennen. Tijdens het eerste jaar op school worden wekelijks intervisiebijeenkomsten georganiseerd. De leidinggevende schoolleider voert de kennismakings-, functionerings- en beoordelingsgesprekken. Voorafgaand aan deze gesprekken vinden lesbezoeken en leerlingenquêtes plaats. Het lesbezoek wordt door twee verschillende schoolleiders afgelegd en nabesproken. Beginnende docenten worden ontzien bij de start van hun loopbaan. In de eerste acht weken geven zij nog geen invallessen. Ook krijgen zij een vast leslokaal toegewezen in het eerste jaar.

5.4 Seniorenbeleid

Net als bij leerlingen streven wij bij seniorenbeleid naar het leveren van maatwerk. Per senior bespreekt de leidinggevende wat voor hem/haar nodig is om goed te kunnen blijven functioneren. Meestal betreft dat taakverlichting door aanpassingen van werktijden en andere werkomstandigheden. Zo worden ouderen minder vaak ingezet voor het invalrooster van de onderbouwklassen. Ook wordt rekening gehouden met de verminderde fysieke belastbaarheid.

5.5 Verzuimbeleid

In het verzuimbeleid zijn maatregelen opgenomen ter voorkoming en vermindering van verzuim door personeel. Om praktische redenen wordt de eerste ziekmelding gedaan aan de medewerkers van het roosterbureau. Het ziekteverlof wordt vervolgens door de leidinggevende verleend. Bij een eerste ziekmelding belt de leidinggevende schoolleider

altijd dezelfde dag naar de zieke werknemer om te bespreken hoe diens werkzaamheden kunnen worden opgevangen en wordt de mogelijke tijdsduur van het verzuim besproken. Bij frequent verzuim voert de leidinggevende schoolleider een frequent verzuimgesprek met de betrokken medewerker waarin afspraken op maat worden vastgelegd om het verzuim terug te dringen.

De school wordt bij de uitvoering van het verzuimbeleid ondersteund door Arbodienst Tredin. Bij frequent of langdurig verzuim brengt de arbeidsdeskundige na overleg met de schoolleiding de werknemer in contact met de bedrijfsarts. Deze brengt vervolgens advies uit aan de schoolleiding over de mate van belastbaarheid van de werknemer. Dit leidt tot een Plan van Aanpak dat afspraken bevat m.b.t. het tempo van de reïntegratie. Er is intensief contact over zieke werknemers tussen de schoolleiding en de arbeidsdeskundige, die één dag per week aanwezig is.

5.6 Werving en selectie

De SGL streeft naar een hoge kwaliteit van zijn docenten, dus ook van nieuw aan te nemen leraren. De selectiecriteria zijn:

- A. Bevoegdheid
- B. Bevlogenheid en passie
- C. Bekwaamheid en onderwijservaring
- D. Geschiktheid als mentor
- E. Onderwijsvisie passend bij de schoolvisie
- F. In het team passend.

Daarnaast wordt zo mogelijk gestreefd naar een evenwichtige opbouw van het personeelsbestand, naar leeftijd en geslacht. Ondanks de steeds zwaarder wordende opdracht om geschikt personeel te vinden, blijft het streven om personeel aan te trekken met een toegevoegde waarde: persoonlijkheden die in de meest brede betekenis de schoolorganisatie met hun kwaliteiten en passie kunnen versterken.

5.7 Ambities voor 2016

Ook in de komende jaren zullen bovenvermelde thema's niet weg te denken zijn. We zijn niet volledig vrij in de beleidsontwikkeling, omdat juist t.a.v. deze onderwerpen in de CAO afspraken gemaakt zullen worden. De verwachting is dat de verlofmogelijkheden (ouderschapsverlof, Bapo, levensloop) zullen komen te vervallen en dat daar een nieuwe regeling voor in de plaats gaat komen (een persoonlijk budget). Maar ook rond de functiemix kunnen nog aanpassingen verwacht worden. De SGL volgt de landelijke ontwikkelingen op de voet en past haar beleid zo nodig direct aan.

In het kader van de functiemix zal in 2014 voor docenten met een vaste aanstelling de voorgeschreven verdeling tussen LB, LC en LD gerealiseerd zijn.

6. Kwaliteitsbeleid

Met het opstellen van doelen en een tijdpad wordt nog geen kwaliteitszorg geleverd.

Kwaliteitszorg is een continu verbeterproces om aan kwaliteitseisen te voldoen.

Het is daarom ook een proces dat in de gehele organisatie gedragen moet worden.

Kwaliteitszorg is:

- zeggen wat je doet,
- doen wat je zegt,
- laten zien dat je goed doet wat je zegt en
- proberen steeds beter te doen.

De Q-5 vragen hebben de kern gevangen:

- A. Doet de school de goede dingen?
- B. Doet de school de dingen goed?
- C. Hoe weet de school dat?
- D. Vinden anderen dat ook?
- E. Wat doet de school met die wetenschap?

Dit betekent duidelijkheid betreffende:

- de deelnemers
- de doelgroepen (intern en extern)
- de mogelijkheden van realisatie
- de borging van resultaten
- de evaluatiecyclus
- de presentatie.

Kwaliteit kan betrekking hebben op een product, dienst of een proces. Kwaliteitszorg kan betrekking hebben op macro-niveau (niveau van het onderwijsstelsel; voorschriften vanuit het ministerie), op meso-niveau (de school) en op micro-niveau (de klas). Aangezien kwaliteitszorg om een continu proces gaat, dient het begrip 'kwaliteit' relativistisch opgevat te worden. Het is immers de bedoeling om de kwaliteit steeds te verbeteren.

Om te bepalen of er progressie is, dient kwaliteit te worden:

- gemeten en geregistreerd;
- beoordeeld en geëvalueerd;
- geborgd en bewaakt.

Het model waarmee op de SGL de kwaliteit wordt bewaakt is de PDCA-controlcyclus:
Plan – Do – Check – Act.

6.1 Plan

De schoolleiding is verantwoordelijk voor de uitvoering van het kwaliteitsbeleid. De visie en de missie van de SGL (zie hoofdstuk 3) zijn leidend voor de vraag of we de goede dingen doen, die in ons **Plan** passen. Studiedagen dragen bij aan het conceptualiseren en concretiseren van de missie en visie.

6.2 Do: de uitvoering van het onderwijs-/leerproces in de klas

Het pedagogisch-didactisch proces (het *hoe*) wordt vooraf besproken in de (klassen)teambespreking en in het vakgroepoverleg. De inhoud (het *wat*) wordt vooraf vastgelegd in de lesplanners voor de onderbouw en het PTA voor de bovenbouw. Intercollegiale visitatie, leerlingenbespreking en rapportvergadering evalueren dit proces.

Naast de leermomenten in de klas worden vele andere activiteiten gepland: klasoverstijgende projecten, stages, excursies, studiereizen, feesten, enz. De invoering van het Technasium met het nieuwe schoolvak Onderzoeken & Ontwerpen lijkt een nieuw elan te geven aan de zelfwerkzaamheid, zelfstandigheid en leerhouding van toekomstige havo- en vwo-leerlingen. Dit zal verder onderzocht worden.

Vooraf aan een functionerings- en beoordelingsgesprek wordt door de leerlingen een vragenlijst ingevuld over het pedagogisch en didactisch functioneren van de betreffende docent. De leidinggevende schoolleider legt vooraf aan het gesprek een lesbezoek af. In het functioneringsgesprek komen deze zaken aan de orde, samen met de rapportcijfers -en indien van toepassing- examencijfergegevens. Het OOP wordt ook bevraagd op de interactie en medeverantwoordelijkheid in de school. Het welzijn, welbevinden en de wensen van de medewerker zijn ook onderdeel van het onderwijs-/leerproces en dus van het functioneringsgesprek. In voorkomende gevallen kan een 360° feedback plaatsvinden.

De invoering van het Cito Volgsysteem Toets 0 t/m 3 is een bijdrage aan longitudinale meting van prestaties van leerlingen op de kernvaardigheden van Nederlands, Engels en rekenen/wiskunde vanaf de brugklas tot en met de derde klas. Vastlegging van de resultaten in het leerlingvolgsysteem van Magister en bespreking in vakgroepen, klassenteams en met ouders en leerlingen dragen bij tot een gemeenschappelijke bewustwording en verantwoordelijkheid. Meerjarige monitoring is mogelijk door de voortgang van de resultaten te vergelijken. De uitkomsten van Cito 0 t/m 3 leiden tot een bewustwording dat 'maatwerk', c.q. differentiatie binnen klassenverband een noodzaak is. Dit is voor de komende jaren een speerpunt bij de professionalisering van docenten.

Uit de visie blijkt dat het welzijn van de individuele leerling een belangrijk item is. Het *mentoraat* is hierin de spil. De mentor is het eerste aanspreekpunt voor leerling en ouder. Training en intervisie van mentoren geeft hen 'tools' om dit te verwezenlijken. Externe training van alle mentoren in de methode 'Leefstijl' zorgt al jaren voor eenduidige uitgangspunten op sociaal-emotioneel gebied tijdens de klassikale mentoruren.

De SGL wordt gekenmerkt door 'korte lijnen' tussen docenten, andere medewerkers en leerlingen en ouders. Deze laagdrempeligheid zorgt voor een gevoel van betrokkenheid bij alle interne en externe geledingen. Er is een goed contact tussen de ouderraad en de schoolleiding. De website van de SGL draagt hiertoe zeker aan bij. Er is een speciale webmaster, die de site up-to-date houdt. Metingen en evaluaties geven aan dat de website goed bezocht wordt door ouders, leerlingen en externen. Begin 2013 is besloten om de papieren informatieverstrekking zoveel mogelijk te vervangen door een digitale. Hierop zijn nauwelijks bezwaren gekomen. Waar nodig worden alsnog fysieke documenten vertrekt.

6.3 Check

De **Check** wordt gevormd door:

- De *input* van nieuwe leerlingen en de *output* van gediplomeerden (ook in hun vervolgopleiding). De SGL kent de laatste jaren een toenemende instroom van nieuwe leerlingen.
- Schriftelijke en mondelinge enquêtes bij basisscholen geven de input voor evaluatie.
- Terugkomdagen van oud-leerlingen geven een retrospectief kwalitatief beeld van de schoolervaring op de SGL en tevens zicht op de aansluiting op vervolgonderwijs.
- Terugrapportage van scholen van vervolgonderwijs geven kwantitatieve gegevens.

- Tevredenheidonderzoeken worden cyclisch gehouden onder leerlingen, ouders, docenten en niet onderwijzend personeel. Deze geven een schat aan gegevens over onderwijs, schoolklimaat, veiligheid, organisatie, kwaliteit en zorg.
- De invoering van het Magister Management Platform (MMP) geeft de schoolleiding een actueel inzicht in o.a. rendementsgegevens onderbouw en bovenbouw, absentie, gedragsproblematiek, in-, door- en uitstroomgegevens en (examen)cijfergegevens.
- Het Inspectierapport, de kwaliteitskaart en de beoordelingskaarten van de inspectie zijn leidend voor verbeterplannen.
- De studiedagen geven input of de gestelde doelen behaald zijn en welke verbeterplannen mogelijk en nodig zijn.
- De eerder genoemde gesprekkencyclus met medewerkers geeft op individueel niveau aan of de werkomstandigheden, werkbelasting en het welbevinden naar behoren zijn.
- De reacties op vermelding van plannen en resultaten aan teams, vakgroepen en in het ‘Weekbericht’.
- Alle geledingen zijn opgenomen in de gesprekkencyclus, waarin de afgesproken verantwoordelijkheden worden geëvalueerd.

6.4 Act

De **Act** vindt plaats na evaluatie in betreffende geledingen. Het motto is: vasthouden wat goed gaat en aanpassen wat beter kan. Naar aanleiding van de meerjaren rapportage van de examencijfers in het Inspectierapport is een verbeterplan opgesteld voor het vwo. De visie geeft aan dat de SGL leerlingen activerende en uitdagende lesstof wil aanbieden. De Tevredenheidonderzoeken onder leerlingen gaven ondermeer aan dat dit een verbeterpunt is. De aanzet hiertoe werd aan het begin van schooljaar 2013-2014 geleverd door het uitnodigen van wetenschapsjournalist Mark Mieras. Kern van zijn betoog was de professionaliteit van de docent. Een ieder presteert beter door in zichzelf te geloven. Deze eigen-effectiviteitsverwachting wordt versterkt door interactie en positieve ervaring. Door middel van het ‘Weekbericht’ zijn de positieve reacties op deze bijeenkomst bestendigd en is de aanzet tot herbezinning op de onderwijsdoelen gegeven. In het schooljaar 2013-2014 zijn verkenningen gestart om alle docenten verder te professionaliseren. Er is contact gezocht met het CPS voor de training “De vijf rollen van de leerkracht”.

De plannen en resultaten worden geborgd in het schoolplan 2012-2016, in notities, in de schoolgids en via de website gecommuniceerd met leerlingen en ouders. De schoolleiding stelt jaarlijks aan de hand van de evaluaties een ‘Verbeterplan’ op. Hierin wordt geëxpliciteerd wat de verbeterpunten zijn, wat de opbrengst moet worden, binnen welk tijdsbestek het moet plaatsvinden en wie direct verantwoordelijk is.

De **externe verantwoording** vindt o.a. plaats door publicatie van gegevens op *Vensters voor Verantwoording*. In het openbare gedeelte kunnen belangstellenden en belanghebbenden informatie zien over:

- Algemeen,
- Resultaten,
- Onderwijsbeleid,
- Kwaliteit en
- Bedrijfsvoering.

Een gedeelte van de gegevens worden centraal vanuit DUO aangeleverd. Het andere gedeelte wordt door de school ingevoerd.

In de *Schoolgids* worden kwaliteitsgegevens opgenomen, zoals de visie van de school, de begeleiding, de zorg, overleg- en inspraakmogelijkheden, de beoordeling van de Inspectie voor het onderwijs en examengegevens.

Op de *website* wordt alle informatie gegeven, plus contactmogelijkheden. Ouders hebben altijd de mogelijkheid om contact met de mentor of een schoolleider op te nemen bij vragen en/of opmerkingen.

7. Zorgbeleid

Op de SGL draagt elke docent verantwoordelijkheid voor een goede begeleiding van zijn/haar leerlingen. Daarnaast berust de specifieke verantwoordelijkheid per leerling bij de mentor. Die is de spil in de begeleiding en de regisseur van de driehoek leerling-ouder-school.

Verschillende functionarissen en docenten met specifieke taken ondersteunen de mentor:

- Leerlingcoördinator: ondersteunt de mentor bij de begeleiding van zijn mentorleerlingen,
- Zorgcoördinator: coördineert de zorg en vormt de verbinding met externe instanties en deskundigen,
- Leerlingbegeleiders/vertrouwenspersonen: ondersteunen leerlingen met een specifieke begeleidingsbehoefte op sociaal-emotioneel gebied,
- Remedial Teachers: ondersteunen leerlingen met een specifieke begeleidingsbehoefte op cognitief gebied, bijvoorbeeld dyslexie
- Medewerker Jeugd & Veiligheid: begeleidt leerlingen bij conflictsituaties
- Afdelingsassistenten: ondersteunen de handhaving van de veiligheid en vangen uitgestuurde leerlingen op,
- Reboundmedewerkers: verzorgen de opvang van leerlingen met ernstige gedragsproblematiek,
- Werkgroep Opvang Anderstaligen: verzorgen het onderwijs aan en de eerste opvang van anderstalige leerlingen.

De school maakt ook gebruik van een deeltijd-orthopedagoog.

Voor een specifiekere omschrijving verwijzen wij naar het Zorgplan.

Ambities voor 2016

De komst van Passend Onderwijs vraagt de komende jaren extra aandacht. Het schoolondersteuningsprofiel verheldert de ondersteuning die de SGL zal kunnen bieden aan leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte.

8. Financieel beleid

De SGL maakt deel uit van de SVOL. Het financieel beleid valt op hoofdlijnen onder verantwoordelijkheid van de Centrale Directie van de SVOL. Zo wordt jaarlijks door de CD de financiële beleidsruimte bepaald m.b.t. de inzet van FTE's. De financiële beleidskeuzes op schoolniveau worden ingegeven door het streven naar een gezonde financiële situatie en de opdracht goed onderwijs te verzorgen. Wij verwijzen hierbij naar het bovenschoolse Meerjaren Financieel Beleidsplan, de begroting en de jaarrekening.

Ambities voor 2016

De schoolleiding streeft naar het zorgvuldig en verantwoord uitvoeren van de begrotingscyclus en te komen tot een schoolspecifiek begrotingsvoorstel.

9. Facilitair en relationeel beleid

9.1 Facilitair beleid

Het huisvestingsbeleid is vervat in het Huisvestingsplan en MeerjarenOnderhoudsPlan.

9.2 Relationeel beeld

Het relationeel beleid ligt vast in het PR-plan.